

УДК 342.727(474):342

Т.В. Збирак,
здобувач ДНДІ МВС України

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ОСОБИСТОГО ПРАВА ГРОМАДЯН НА СВОБОДУ СЛОВА В УКРАЇНІ

Розглянуто поняття особистого права кожного на свободу слова, визначено ознаки цього права, розкрито особливості адміністративно-правової охорони вказаного права громадян в Україні.

Ключові слова: особисте право громадян на свободу слова, адміністративно-правова охорона, захист, забезпечення.

Рассмотрено понятие личного права каждого на свободу слова, определены признаки этого права, раскрыты особенности административно-правовой охраны указанного права граждан в Украине.

Ключевые слова: личное право граждан на свободу слова, административно-правовая охрана, защита, обеспечение.

The concept of a personal right of everyone to the freedom of speech is defined; several peculiarities of an administrative and legal protection of this right in Ukraine are revealed.

Keywords: personal right to the freedom of speech, administrative and legal protection, defence, ensuring.

У демократичній, правовій державі кожне право особи, закріплене належним чином, забезпечується всією повнотою влади, причому об'єктом охорони є права, свободи та законні інтереси особи, які не лише прямо закріплені в нормативних актах, а й впливають з духу чинного законодавства і не суперечать інтересам держави [1, с. 100]. Особисті права та свободи посідають особливе місце у системі прав людини та громадянина. Реальне існування та втілення людиною особистих прав і свобод залежить від їх нормативного закріплення, правової свідомості суспільства та реальної допомоги держави у їх здійсненні. Необхідно звернути увагу на те, що забезпечення реалізації особистих прав і свобод людини та громадянина характеризується втіленням особою у життя певних можливостей для задоволення особистих потреб та забезпеченням цих можливостей державою. Наразі можемо констатувати, що Конституція України розширила кількість особистих прав і свобод людини та громадянина, а також їх юридичний зміст.

Право людини і громадянина на свободу слова в Україні досліджували як вчені-теоретики, конституціоналісти, політологи, так і журналісти. Зокрема, провідними дослідниками, які у своїх наукових працях досліджували тематику цієї статті, можна назвати: В.Б. Авер'янова, Л.М. Алексеєву, О.М. Бандурку, Ю.П. Битяка, І.Л. Бородіна, А.Г. Волкова, І.П. Голосніченка, С.О. Єфремова, А.М. Колодія, В.К. Колпакова, А.Т. Комзюка, К.Б. Левченко, К.О. Настечко, О.В. Негодченка, Н.Р. Нижник, В.І. Орлова, А.С. Пазенок, В.Ф. Погорілко, П.М. Рабіновича, В.Я. Тація, Є.А. Тихонову, Н.Т. Тунян, Ю.С. Шемшученка, О.Н. Ярмиша та ін. Однак у науці адміністративного права залишаються невизначеними адміністративно-правові засади забезпечення, захисту та охорони

У передбаченому законом порядку законодавець гармонійно вирішив питання оскарження судових рішень у відповідності зі швидкоплинністю виборчого процесу. Так, ми вважаємо, неможливість оскарження рішень Вищого адміністративного суду України правильним моментом у судовому розгляді цих справ. З огляду на те, що виборчі спори, а також оскарження незадоволених осіб, осіб які вважають, що їх права порушено, незважаючи на правдивість цього, за власною волею могли б достатньо довго тягнути судові розгляди та нескінченно оскаржувати їх, заборона оскарження саме рішень Вищого адміністративного суду є, на нашу думку, правильною. У той же час, звичайне оскарження рішень судів першої інстанції функціонує необхідним чином.

Таким чином, проведений аналіз етапів розгляду справи про адміністративні проступки, що посягають на здійснення народного волевиявлення та встановлений порядок його забезпечення, дозволяє констатувати, що зміст цих етапів мало чим відрізняється від судового розгляду інших категорій справ. Особливістю виступає оперативність (скорочені терміни) розгляду. У зв'язку з чим, виникає проблема подання зібрання доказів, їх всебічне дослідження. Тому, саме це питання потребує нагального вирішення, зокрема, визначення доказів, які можуть застосовуватись для вирішення справи, порядку їх зібрання та дослідження. Це дозволить підвищити ефективність та оперативність судового розгляду справ про адміністративні проступки, що посягають на здійснення народного волевиявлення та встановлений порядок його забезпечення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бандурка А.М. Административный процесс : учеб. / А.М. Бандурка, Н.М. Тищенко. – Х. : ХНУВД, 2001. – 352 с.
2. Юсупов В.А. Правоприменительная деятельность органов управления / В.А. Юсупов. – М. : Юрид. лит., 1979. – 136 с.
3. Луговий І.О. Адміністративно-юрисдикційна діяльність ОВС під час виборчого процесу : План-конспект лекційного заняття з дисципліни / І.О. Луговий. – К. : вид-во Національної академії внутрішніх справ, 2012. – 47 с.
4. Адміністративна відповідальність в Україні : навч. посіб. / За заг. ред. доц. А.Т. Комзюка. – Х. : ХНУВС, 1998. – 77 с.
5. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 06.07.2005 № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2005. – № 35–36. – Ст. 446.
6. Масленников М.Я. Административно-юрисдикционный процесс : Сущность и актуальные вопросы правоприменения по делам об административных правонарушениях / М.Я. Масленников. – Воронеж, 1990. – 208 с.
7. Алехин А.П. Административное право Российской Федерации : учеб. / А.П. Алехин, А.А. Кармолицкий, Ю.М. Козлов. – М. : ЗЕРЦАЛО, ТЕИС, 1996. – 640 с.
8. Черновський О. Поняття і зміст пояснень сторін, третіх осіб, їхніх представників як засобу доказування а адміністративному судочинстві у справах пов'язаних із виборами та виборчим процесом / О. Черновський, В. Гордєєв // Право України. – 2008. – № 10. – С. 38–43.
9. Гордєєв В.В. Письмові докази як засіб доказування у справах, пов'язаних з виборами та виборчим процесом в адміністративному судочинстві / В.В. Гордєєв // Збірник тез доповідей та наукових повідомлень учасників науково-практичного семінару молодих учених та здобувачів “Проблеми судової реформи в Україні”. – 2008. – № 12. – С. 96–99.
10. Андрійцьо В. Особливості провадження адміністративних справ, пов'язаних із порушенням виборчого процесу / В. Андрійцьо // Вісник Вищого адміністративного суду України. – 2009. – № 1. – С. 27–32.

Отримано 10.10.2013